

O-FIF

33. årgang

Februar 2005

Nr. 1

FIF Hillerød Orientering

O-FIF nr. 1/2005

Det nye år startede med en brandstorm, som lavede en del ravage i vores idrætsanlæg, skovene. Allerede Spring Cup er berørt – 10 stafetbaner har måttet ændres af banelæggerne.

Som det fremgår af dette nummer er der et par spændende nye initiativer i gang i FIF.

Den nye struktur ser ud til at finde en form som kan håndteres af frivillige ledere i en stor professionel organisation.

Der er taget et initiativ for at samle alle de klubmedlemmer der ikke længere er til rådighed for arbejdsmarkedet i et fællesskab, agersamlerne. Jeg glæder mig!

Der laves til hvert O-fif nogle gode og spændende indlæg som fortjener lidt hædrende omtale. I dette nummer får du lejlighed til at vise hvilket indlæg du har fundet bedst i 2004.

Vi ses i skoven.

;-) leif

Indhold

Det går strygende med den nye struktur	4
En god sæson – og en ny!	7
Klubmesterskab i natorientering	9
Spring Cup '05	9
Ungdomstræning i foråret	11
Ungdomsløb 2005	12
Agersamlerne i FIF	13
Kåring af årets indlæg i O-fif	14
Medaljestatistik 2004	15
Om oprindelsen til jagtvejene	15
Karruselliste	20
Åbne løb	21
Nye medlemmer	22

Deadlines og udgivelsestidspunkter

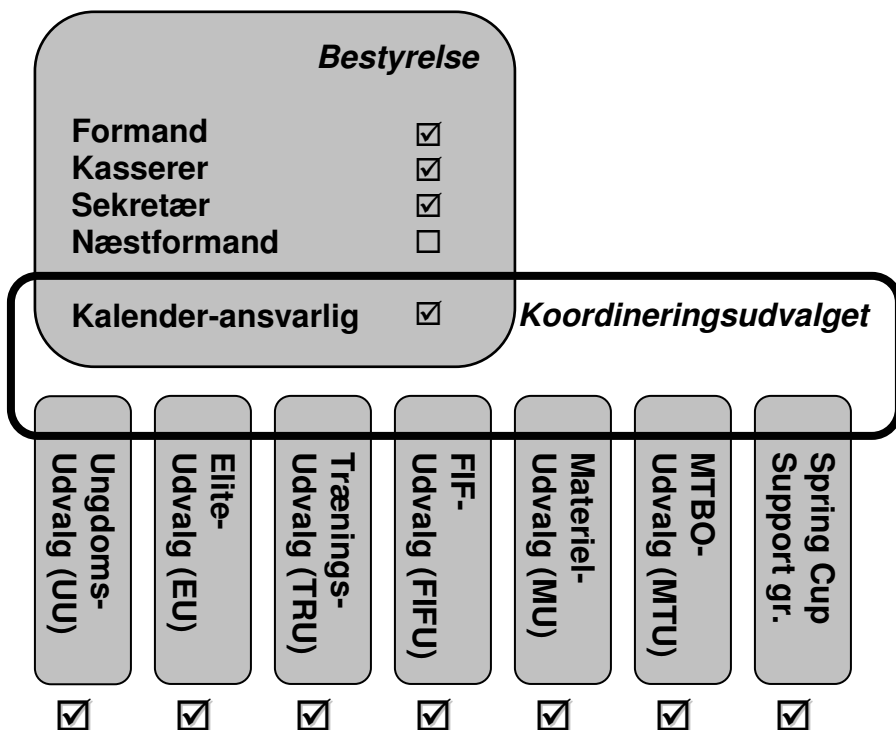
	Deadline	Udgivelsesuge
Nr. 2	10.3.	12
Nr. 3	28.4.	19
Nr. 4	9.6.	25
Nr. 5	18.8.	35
Nr. 6	29.9.	41
Nr. 7	24.11.	49

Forsiden: Et sted på Spring Cup-stafetten – efter stormen d. 8.1.05 ;-) leif

Det går strygende med den nye struktur!

På statusmødet d. 18. januar var en lille flok mødt op, og mødet kom nærmest til at fungere som det første koordineringsmøde mellem udvalgene.

Struktur-modellen har igen ændret sig lidt, men den nærmer sig nu en brugbar udgave.

Ivar var så venlig at tage referat, og dele deraf har jeg vedhæftet her, for til slut at komme med en afsluttende bemærkning.

Side 5

Referat:

Den oprindelige model var blevet revideret lidt endnu engang, og der optrådte nu en KALENDERANSVARLIG, der skal have overblik over, hvad der sker, hvornår det sker, og hvem der er ansvarlig for hvilke arrangementer.

Løbsudvalget findes p.t. ikke. Der bør overvejes, om det er nødvendigt som selvstændigt udvalg, eller om dets opgaver kan henlægges til de øvrige udvalg og den kalenderansvarlige.

Kendte Underudvalg:

Kortudvalg (Bo Simonsen og Carl Johan Rosenberg)

PR-udvalg (Eva Konring O. (aviskontakt) og CD andre fronter)

O-FIF (Leif Sig)

Bestyrelse:

CD og Gunnar Lorenzen (GL) vil gerne fortsætte, hvis det "kører", som det ser ud til. Dermed behøver bestyrelsen ikke nye medlemmer.

Meddelelser fra udvalgene:

Der henvises til referaterne på vor website under udvalg.

Under TRU nævntes et initiativ fra Henning Løwenstein om skabelsen af "Agerksamlerne", en gruppe af arbejdsfrie FIF-o-løbere (nuværende og forhenværende), der starter op den 20.januar, og som ud over at have det fornøjeligt sammen forhåbentlig også kan gavne klubben i forskellige arrangements- og rekrutterings-sammenhænge. CD nævnte i den forbindelse, at der var penge at hente via kommunen til projekter for ældre (f.eks. stavgangs-orientering!). Et andet helt oplagt støttearrangement er skoleorientingsløb.

FIF-udvalget (FIFU) står for en lang række faste arrangementer, hvoraf flere indtægtsgivende. Det ansås for vigtigt, at personer med ansvar for et arrangement findes senest i slutningen af et år m.h.p. gennemførelsen af det pågældende arrangement året efter.

MU har ingen fast formand; fremhævede behovet for afklaring af udvalgets økonomiske rammer.

MTBO ønskede at være et selvstændigt udvalg og ikke en del af TRU, hvilket var OK for alle. MTBO-udvalget består af 4 personer, og det ønsker 4 løb i efteråret og 4 til foråret, som samlet kan være en trænings-cup. Udvalget ønsker at arrangere FM til efteråret d. 16.10.2005. Deltagelse i MTBO-løb bør være omkostningsneutralt, da normal fristartsordning skal indgå. – Der kan højst sandsynligt rekrutteres nye

Side 6

medlemmer ad denne vej, og PR for løbene bør ske gennem FAA og HIP. Løbere med dårlige knæ og hofter vil også kunne have glæde af at deltage i MTBO-løb.

Spring Cup:

Spring Cup ledes af Support Gruppen, en slags ”bestyrelse” med tre repræs. fra hver klub (FIF og OK Øst). Support Gruppen placeres som et selvstændigt udvalg.

Nationalpark i Nordsjælland er Carl-Johan involveret i, og der henvises til hans skrivelse som FIF-Nyhedsbrev, udsendt søndag den 23.1. 2005. Hans opfordring til at engagere sig, blev støttet på mødet.

Information

1. Hjemmesiden. Her kan hentes info om udvalgenes
 - formål
 - mødekalender
 - medlemmer
 - referater m.v.
2. Struktur for møder skal fastlægges
3. Mails og tlf.nr. skal angives og udnyttes bedst muligt
Tvivlsspørgsmål bør afklares mellem udvalgene ved direkte kontakt.
4. Foto af udvalgenes medlemmer bør tages og placeres i o-service.
Det vil især være til gavn for nye medlemmer!

Klubkursus.

Skal gennemføres - krav fra Hillerød Elite Idræt

Max. 10-12 personer på kursus med repræsentation fra de forskellige udvalg.

Indlæg fra Henning Løwenstein.

- Flere bør involveres ud over dem, der er i de forskellige udvalgsgrupper
- Ikke bare udvalgene, men også ”fodfolket” skal med, f.eks. til mindre opgaver
- Et ja kommer oftere, når ting er godt struktureret
- Man bør synliggøre de enkelte medlemmers belastning i udvalgene

Nu er det blot endnu engang at opfordre alle klubbens medlemmer til at give de nye udvalg en hjælpende hånd!

Hermed ser det ud til, at vi med succes har gennemført den meget tiltrængte decentralisering af klubbens opgaver – i hvert fald de første faser, så vi kan give os til at se fremad mod de kommende års udfordringer!

TAK TIL ALLE JER, DER HAR SPILLET AKTIVT MED I DETTE ARBEJDE!

/Carsten Dahl

En god sæson er gået på hæld, - en ny er ved at tage form.

Sidste sæson var en rigtig god sæson for eliten i FIF. Damerne tog mange medaljer, og flere af guld. Herrerne tog endelig igen en seniormedalje, vi skal næsten 10 år tilbage før det sidst er sket. Juniorerne de fortsatte hvor de slap i 2003. Specielt DM-Stafet var et højdepunkt, det er vist ikke sket før at et første og andethold fra samme klub har spurtet om sejren.

Der er ingen tvivl om at eliten i FIF er blandt de absolut bedste i Danmark. Specielt på kvinde og juniorsiden er vi meget stærke. Ja, man fristes til at sige at vi er de bedste.

Men hvordan fassholder vi den position, og hvordan udbygger vi bredden i eliten? På herresiden ser det lyst ud i fremtiden. Juniorerne er ved at blive voksne (den første er lige blevet det), og bredden er stor. Her ser det enddog meget lyst ud. På kvindesiden er vi stærke, men ser man lidt længere ud i horisonten, så ser det i juniorklassen lidt tyndt ud. Noget må gøres, vi skal fastholde de få piger vi har, og gerne rekrutere nye. Hvordan dette gøres vil jeg lade være op til ungdomsudvalget, men vigtigt er det at vi lytter til pigernes behov.

Ud over rekrutteringen af nye talenter, så udvikles eliten også gennem støtte til træning og aktiviteter. En lille grupe af personer har gennem hele året arbejdet målrette mod at få FIF Hillerød med i Hillerød Elite Idræt. Det er nu lykkedes, og derfor ser den økonomiske side af klubbens elitearbejde endog meget lys ud. Derudover har Arbejdernes Landsbank igen givet tilsagn om at være med, så eliten idag stort set er økonomisk uafhængig af klubben. På et møde d. 31 januar i Arbejdernes Landsbank blev elitenbudgetet og planerne for 2005 præsenteret for løberne. Kort sagt går det ud på at eliten igen deltager i mange store stafetter i hele Norden, samt at vi vil komme mest muligt rundt i landet og deltage i DM'er og rangliste løb. Alt i alt tegner det til at vi går en spændende sæson i møde, og håber på mange gode flotte resultateter og præstationer.

De bedste o-hilsner
Lars Lindstrøm

Indkaldelse til Generalforsamling

Onsdag den 23. feb. 2004 kl. 19.00 i Kompashuset

Dagsorden for generalforsamlingen:

1. Valg af dirigent og referent
2. Formandens beretning
3. Forelæggelse af 2004 regnskab til godkendelse
4. Forelæggelse af planer og budget for 2005
5. Fastsættelse af kontingent
6. Behandling af indkomne forslag*
7. Valg af bestyrelsesmedlemmer (1-3 i ulige år). Følgende er på valg:
 - Carsten Dahl (villig til genvalg)
 - Gunnar Lorenzen (villig til genvalg)
 - Jesper Rosenberg (ønsker ikke at genopstille)
8. Valg af 2 bestyrelsessuppleanter.
 - Maria Douglas Stilling (ønsker ikke at genopstille)
 - Lars Lindstrøm (villig til genvalg)
9. Valg af revisorer. Følgende er på valg:
 - Lisbeth G. Larsen
 - Kurt Nielsen
10. Valg af revisorsuppleant.
11. Evt.

* Forslag, der ønskes behandlet, skal være formanden i hænde senest d. 15/2-2004. Forslagene vil ligge til gennemsyn i Kompashuset i mindst 48 timer forud for generalforsamlingen, jf. vedtægternes §14.

I pausen:

- Årsnåle til medlemmer, som har været i klubben i henholdsvis 25, 40 eller 50 år.
- Kåring af Årets Ungdomsløber
- Præmiering af årets mestre

Beretninger, regnskab og budget udsendes særskilt til alle medlemmer før generalforsamlingen.

/Carsten Dahl, formand

FIF- klubmester i natorientering.

Nu har du chancen for at erobre titlen som sæsonens natklubmester. Du skal blot tilmelde dig via O-service på din almindelige bane til 1. afdeling af SM - nat løbet i

GEEL SKOV onsdag d. 9.marts

Der konkurreres i 6 klasser:

H/D – 18 , H/D 19 – 40 og H/D +40

Resultatet vil komme på hjemmesiden, og præmierne uddeles ved en senere lejlighed.

OG DET GÆLDER SELVFØLGELIG OM AT VÆRE HURTIGST!

Spørgsmål / tvivl: kontakt Jette Bachhausen

Så er der snart Spring Cup!

18. – 20. marts 2005 er der Spring Cup for 15. gang. OK Øst Birkerød og FIF Hillerød arrangerer løbet sammen. Den 18. marts er der Natsprint i Teglstrup Hegn, den 19. marts Klassisk i Tisvilde Hegn og den 20. marts Stafet i Grib Skov Nord. Der plejer at komme 2000-2500 løbere fra 20-25 lande.

For at afvikle det skal der bruges en masse hjælpere (200-250). De mange funktionsledere (50-60) har længe været i gang med planlægningen. Først har korttegrerne (12) skullet revidere kortene, og banelæggerne (6) skullet lave banerne, så banekontrollanterne (3) kunne kontrollere om alt var i orden. Det arbejde er ikke blevet nemmere af januarstormen, der væltede meget i Grib Skov Nord, men heldigvis ikke så meget i de andre skove; men det har været hårdt arbejde de sidste par uger for at få kortene klar til tryk.

Sideløbende med dette har etapecheferne (5) planlagt stævnepladserne med vand og el, og marketingfolkene (8) haft travl med at udsende indbydelser og lægge nyheder på hjemmesiden www.springcup.dk. Den sidste tid er det sket fra Kina, hvor Anders Klinting, der er webmaster, var på forretningsrejse, men passede websiden om aftenen.

Som noget nyt i år har vi også lavet indbydelser på hjemmesiden på tysk, så vi håber vi får nogle flere tilmeldinger sydfra.

Side 10

Vi – eller rettere folkene fra TracTrac - skal også prøve til stafetten af følge de 10 bedste herreløbere på sidste tur ved hjælp af GPS-enheder, så vi og andre over hele verden via internettet kan se slutspurten på et kort på skærmen.

Tilmeldingerne er begyndt at strømme ind og alt imens planlægges de sidste funktioner der skal virke under selve stævnet: kortpakning, fortræning og træningslejre, skiltning, parkering og transport, toiletter, start, mål og væske, beregning og resultater, kiosk, speakning, præmier, børnebaner og –aktiviteter og åbne baner samt overnatning og morgenmad for 6-700 løbere.

For at dette skal lykkes skal der også bestilles materiel hos materielfolkene i god tid.

Så der er brug for mange hjælpere; og selv om man ikke har prøvet sådan noget før, så er vi glade for nogle der gerne vil læres op. Det plejer at være mægtigt sjovt, men også ret hårdt, så når vi tager hjem søndag aften efter at have spist festmiddag sammen efter stævnet og hørt sjove historier om hvordan det gik ved årets Spring Cup, så sover vi godt.

Derfor må du meget gerne – hvis ikke du allerede har gjort det – melde dig som hjælper til mandskabsrekrutteringen (Marianne Nielsen, OK Øst, tlf. 45 81 27 21, BL34@mail.dk, og Ivar Berg-Sørensen, FIF Hillerød, tlf. 48 24 51 31, ibsorensen@mail.tele.dk).

På Sjælsøskolen bliver der for funktionslederne og andre interesserede holdt et sidste informationsmøde mandag aften den 28. februar 2005 kl. 19.30.

Tage V. Andersen
stævneleder

Kagebager efterlyses!!!

Spring Cup nærmer sig, og der skal bruges **mange hjemmebagte** kager, som skal sælges fra kiosken. Er du frisk til at bage et par stykker bradepandekager, så ring på nedenstående nummer og tilmeld dig.
Evt. udgifter kan refunderes i kiosken under Spring Cup.

Henvendelse til:

Kirsten Dysted FiF Tlf. 48287058 Marianne Petersen Tlf. 36969181
E-mail: Kdy.home@ofir.dk E-mail: Maripetamager@hotmail.com

Spring Cup 2005
S T O R M Ø D E

Vanen tro afholdes der stormøde i forbindelse med årets Spring Cup med henblik på koordinering af de forskellige funktioner og opgaver.

**Mødet afholdes MANDAG d. 28. februar 2005 kl. 19.30 på
Sjælsøskolen i Birkerød
På stævneledelsens vegne - Maria Stilling**

Ungdomstræning januar – april 2005

Her er nye datoer for lørdagstræning:

Dato:	Mødested & tid:	Aktivitet:
Lørdag 8. januar	Kompashuset kl. 13.30	Træning og leg i skoven
Lørdag 22. januar	Kompashuset kl. 13.30	Træning og leg i skoven
Lørdag 5. februar (Vinterferie)	Kompashuset kl. 13.30 Fastelavn!	Træning og tøndeslagning
Lørdag 26. februar	Kompashuset kl. 13.30	Træning og leg i skoven
Lørdag 12. marts (Påskeferie)	Kompashuset kl. 13.30	Træning og leg i skoven
Lørdag 2. april	Kompashuset kl. 13.30	Træning og leg i skoven

Andre aktiviteter (I vil modtage en særskilt indbydelse til disse aktiviteter):

Minikursus/ Kursus for de 8 – 9 – 10 årige, sammen med børn fra andre klubber.
(Datoer ikke fastlagte endnu.)

Ungdom 1 kursus / kursus for de 11 – 12 årige, sammen med børn fra andre klubber og med 1 overnatning. (Datoer ikke fastlagte endnu.)

Ungdomsweekend for alle: Vi planlægger en weekendtur for alle d. 4. – 5. juni i forbindelse med Skov Cup, som er et løb kun for børn. På weekendturen kan du lære at bruge Sportident og du kan træne alle de ting, du skal kunne for at deltage i et ”rigtigt” løb. Og så skal vi selvfølgelig hygge, spille bold, lege i naturen og på stranden. Vi håber mange vil være med. Mere om denne tur senere!

Børnekarrusel-sæsonen begynder onsdag d. 20. april og fortsætter hver onsdag frem til d. 25. maj.

/Betty

KUM og Sjællands Cup 2005

For ungdomsløberne bliver der følgende aktiviteter at gå efter i det nye år:

1. KUM udtagelsesløb:

Dato	Skov	Aldersgruppe
13. marts	Jægersborg Hegn	H/D 11-20
19. marts	Tisvilde Hegn Øst	H/D 11-20
10. april	Sverige	H/D 11-16
17. april	Nødebo/Grib skov syd	H/D 11-20

KUM finder sted i weekenden den 7. og 8. maj i Vestjylland. Der skal løbes klassisk i Vejers Nord og stafet i Ål Plantage med OK West som arrangør.

2. Sjællands Cup:

Sjællands Cup'en er ungdomspokalløb, hvor 6 ud af 9 løb tæller.

Sjællands Cup'en afvikles i følgende ungdoms klasser: H/D-10, H/D11-12, H/D13-14, H/D15-16 og H/D17-20.

Løbere tildeles point som følger:

Nr. 1 får 50 point, nr. 2 får 47 point, nr. 3 får 45 point, nr. 4 får 43 point, nr. 5 får 41 point, og herefter reduceres pointsummen med 1 point pr. lavere placering.

Følgende løb tæller til Sjællands Cup'en:

Dato	Skov
13. marts	Jægersborg Hegn
10. april	Sverige
17. april	Nødebo/Grib skov syd
24. april	Gribskov Vest
14. august	Klinteskoven
4. september	Slagelse Vest
2. oktober	Gribskov Mårum
9. oktober	Sverige
23. oktober	Tisvilde Hegn Øst

Agernsamlerne: Noget nyt – gammelt

Vi har startet en gruppe af let bedagede og arbejdsfrie passive såvel som aktive FIF medlemmer.

Ved et møde i Kompashuset torsdag den 20. januar 2005 samledes en pæn stor gruppe af ovennævnte og besluttede fremtidigt at mødes hver anden onsdag (ulige uger) kl. 9:30 i Kompashuset. Næste gang den 2. februar.

Formålet er ganske enkelt at fornøje os selv samt udøve aktiviteter, der udover fornøjelsen også kan støtte klubben.

Foreløbig har vi forestillet os at igangsætte tilbud om o-løbs arrangementer til udvalgte grupper, f.eks. skoler, ældre, firmaer, flygtninge- og indvandrergrupper. Vi tænker i baner af såvel aktivering som rekruttering til klubben af de pågældende grupper, og måske kan der endog blive tale om at nogle aktiviteter kan give klubben indtægter.

Sidst men ikke mindst vil vi naturligvis o-løbe, -cykle, eller -gå samt have tid til en hyggesnak.

Som det fremgår mangler vi hverken lyst eller ambitioner, og vi opfordrer alle – også dem der blot har lyst til et lille træningsløb og/eller en sludder om formiddagen til at møde op og deltage.

Deltagere ved det første møde var: Hans Andersen, Ivar Berg-Sørensen, Svend Funder, Torben Stockflet Jørgensen, Andreas Konring, Henning Løwenstein, Leo Mathiesen, Kurt Nielsen og Jens Høyer Olsen, men mange andre har også udtrykt deres interesse for sagen, og de er naturligvis også velkomne.

Vel mødt

Henning Løwenstein

**NYT KLUBTØJ?
RING TIL BETTY FOLINO
48 26 16 43**

Kåring af årets indlæg i O-fif

Redaktøren udskriver hermed en kåring af årets indlæg 2004. Stem på det indlæg af de nævnte 7 som er din favorit. Send din stemme pr. mail til leif@sig-post.dk inden generalforsamlingen d. 23.2.

Der vil være en præmie til vinderen – og til en der har stemt!

De nominerede indlæg er:

Fra O-fif nr 1:

”Frivillighed forandrer sig” /Ivar Berg-Sørensen

Ivar stiller spørgsmålet om FIF-Hillerød er både serviceorienteret og gammel! – hvis ja er der her en mulig forklaring på manglende lyst til frivillighed!! Som sædvanlig en forskningsbaseret og eftertænksomhedskabende artikel fra Ivar.

Fra O-fif nr 2:

”Eventyret om tre drenge der drog ud for at lære trætheden at kende” /Emil Folino

Et eventyr fra det virkelige liv – fortalt så man ikke behøvede at træne i flere dage.

Fra O-fif nr 3:

”Mit første påskeløb” /Finn Jakobsen

En beretning fra begynderens vanskeligheder og begejstring. Skønt at blive mindet om hvorfor man gør det – og at man ikke er alene!

Fra O-fif nr 4:

”Sådan kan o-løb også være” /Anders Klinting

Et fornemt forsøg på at lokke løberne op på cyklerne, skrevet af en der ikke vil opgive strabadserne i skoven trods tiltagende slitage

Fra O-fif nr 5:

”Sommer O-løb og internationale venskaber” /Betty Folino

Uopfordret indlæg om meningen med o-løb

Fra O-fif nr 6:

”Hvordan man vinder en stafet! (.. eller nærmere bliver 1’ere og 2’ere)”

/Kasper Andersen

Engageret beretning fra skoven – som at være der selv!

Fra O-fif nr 7:

”Oplæg til ny struktur” /Carsten Dahl

Nødvendig nytænkning

;-) leif

Medaljestatistik på grundlag af alle årets DM'er - inkl. Hold-DM:

Her er de 15 første klubber på statistikken:

1 FIF Hillerød 67 p	(1)
2 OK Øst 62 p	(5)
3 Silkeborg OK 59 p	(4)
4 OK PAN 52 p	(2)
5 Kolding OK 45 p	(8)
6 Tisvilde Hegn OK 39 p	(6)
7 Farum OK 38 p	(3)
8 Aalborg OK 32 p	(13)
9 Odense OK 30 p	(7)
10 Roskilde OK 28 p	(15)
11 HTF 27 p	(9)
12 Faaborg OK 26 p	(17)
12 Herning OK 26 p	(11)
14 HSOK 23 p	(10)
15 Horsens OK 21 p	(19)

Sakset fra Silkeborg OK som har sakse fra Pan OK
;-) leif

Om oprindelsen til jagtvejene.

- bragt som kronik i Frederiksborg Amts Avis 26.10.2004.

Af Torben Stockflet Jørgensen, Agernsamler i FIF-Hillerød

Jagtveje kalder man de lange snorlige skovveje, som går på kryds og tværs i de nordsjællandske skove Gribskov og Store Dyrehave i et mønster, hvori der indgår ”stjerner” med op til 8 veje, der stråler ud fra et centrum. Af ”ottestjerner” er der tre: En med centrum ca. 1 km øst for Grib Sø. Det er her, der står en mindesten for Søren Kierkegaard. En anden stjerne, der er forbundet med den første med en fælles vej, der kaldes stutterivej, har centrum på vejen mellem Gadevang og Nødebo, hvor der engang stod et skovløberhus, der hed Ottevejshuset. Og endelig er der en ”ottestjerne” i Store Dyrehave, hvor der er en sten med en kompasrose og Christian V’s monogram, og det er da også hovedsageligt i dennes regeringstid 1670-1699, at jagtvejene er anlagt. Den præcise datering af anlæggene har imidlertid været vanskelig, men nye kilder daterer dem til perioden 1684-1699, selvom jagtvejenes

Side 16

projektering er uafklaret. Der er således ingen oplysninger om på hvis initiativ eller hvornår, planerne for jagtvejsanlæggene tog form, eller hvornår Christian V tog beslutning om at anlægge disse veje.

Den jagtform, som Christian V var interesseret i, var den såkaldte parforcejagt, hvor en jæger til hest jog et dyr gennem skoven, til det faldt om af udmattelse, hvorefter jægeren gav dyret nådesødet med sin hirschfænger, der er et kort jagtsværd. Under parforcejagten var det hensigtsmæssigt at have mulighed for at kunne ride på kryds og tværs gennem skoven, og derfor anlagdes lange lige veje med tværveje og stjerner.

For Christian V's forgængere på Frederiksborg Slot var jagt også en væsentlig beskæftigelse. De oldenborgske konger var store jægere, og de søgte ved mageskifte og på anden måde at samle de nordsjællandske skove under kronen. En ny tid oprandt, da Frederik II som prins i 1558 mod Tølløse tilbyttede sig Faurholm af Peder Oxe, og da han i 1560 som konge havde mageskiftet sig Hillerødsholm til, var hans vildtbane i orden, idet han ejede hele egnen omkring Hillerød og Helsingør. I 1500- og 1600-tallet anså kronen, og fra 1660 den enevældige stat, først og fremmest skoven som en kilde til vildt, som udgjorde hovedbestanddelen af hoffets måltider og tjente til jagtlige fornøjelser. Ved Frederik II's død i 1588 havde alle hans bestræbelser på at skabe en storslået vildtbane omkring Frederiksborg Slot givet gode resultater.

Frederik II havde også andre interesser i skoven end jagt. I 1562 anlagde han et stutteri i den nordlige Grib Skov på Ostrup slette, hvor der idag ved landevejen mellem Nødebo og Esbønderup ligger en skovridergård mod syd og et skovfogedhus mod nord. På denne slette lå der engang en landsby, Ostrup, der blev sløjfet for stutteriets skyld. Den fælles samlingsplads for stutterihestene var netop Ostrup slette.

Vedrørende jagtvejenes tidlige historie er landkort desværre ikke til megen hjælp, idet der simpelthen ikke blev fremstillet mange kort i 1600-tallet i Danmark. Fra 1600 til 1650 blev der således ikke fremstillet trykte kort af nogen art. Rigets kortlægning lå i perioder Christian IV overordentligt på sinde, men de forskellige planer blev blot aldrig realiseret.

I Forsvarets Bygningstjenestes arkiv findes et kort over skovene omkring Hillerød. Kortet tilskrives J. Husman, som skal have udarbejdet det omkring 1680, og det er tilsyneladende det ældste eksisterende kort over de nordsjællandske skove. Parforcevejene i den sydlige ende af Gribskov og i Store Dyrehave samt de forbindende veje mellem Grønholt og Stenholt ses meget tydeligt. Ved at sammenligne med nutidige kort ser man, at vejene i den sydlige ende af Gribskov

Side 17

stort set er identiske med de nuværende veje. Men i Store Dyrehave er angivet et noget tættere vejnet, end det der findes i dag. Da der ikke er spor efter nedlagte veje i Store Dyrehave, må kortet være en plan, som for Store Dyrehaves vedkommende kun er ført delvis ud i livet (Steensberg, 1992).

At jagtvejene er led i et stort sammenhængende projekt, der omfatter begge skove, ses af, at vejene i stjernerne i Gribskov er parallelle med de tilsvarende veje i stjernen i Store Dyrehave. Der er to meget lange veje, som begge har retningen ca. 8° øst for nord. Den ene begynder ved Hillerød-Fredensborgvejen ca. 3 km nord for Hillerød og strækker sig gennem de to nævnte Gribskov-stjerner ca. 6 km nordpå. Er det mon en tilfældighed, at denne jagtvejs tænkte forlængelse mod syd rammer det nord-østlige hjørne af Jægerbakken i Hillerød? Den anden vej har en længde på ca. 7 km fra Kongevejen i Store Dyrehave og gennem stjernen der til Hillerød-Fredensborgvejen syd for Sørup. De to lange veje er meget markante i landskabet omkring Hillerød, men hvorfor er de drejet ca. 8° mod øst? Kan det have noget med planlægningen at gøre? Hvad har afholdt planlæggerne af det store vejsystem med mange på hinanden vinkelrette veje at rette disse ind efter verdenshjørnerne med nord-sydgående og øst-vestgående veje og i stedet rotere hele systemet 8° med uret? Svaret kan være – og det er en hypotese – at planlæggerne af vejene faktisk mente, at de burde rettes ind efter verdenshjørnerne, hvilket man gjorde ved brug af et magnetisk kompas, uden at tage hensyn til den såkaldte misvisning, og derved begik de en fejl.

Den retning som en kompasnål indtager, når den ikke er påvirket af anden magnetkraft end jordmagnetismen kaldes den misvisende nord-sydlinie, og den vinkel som den misvisende nord-sydlinie danner med den retvisende nord-sydlinie (retningen mod den geografiske pol), kaldes misvisningen eller deklinationen. Den angives i grader og benævnes østlig (+), når det misvisende nord ligger øst (til højre) for det retvisende nord, og vestlig (-), når det misvisende nord ligger vest (til venstre) for det retvisende nord. Misvisningen er forskellig på forskellige steder, og den forandrer sig i tidens løb. Den kan antage alle værdier fra 0° til 180° . For tiden (2004) er misvisningen i Danmark 0° i Vestjylland, $1,5^\circ$ i København og $2,5^\circ$ på Bornholm. I Thule i Grønland er misvisningen nu ca. -70° (Københavns Universitets Almanak, 2004).

I Europa blev man opmærksom på misvisningens eksistens i første halvdel af det 15. århundrede, da de første observationer på landjorden blev foretaget. Tidligt i det 16. århundrede kunne søfolk bestemme misvisningen ved anvendelse af et såkaldt gnomonisk kompas, hvor man brugte skyggen fra en lodret pind før og efter middag til at finde den lokale retvisende nordretning, som man så sammenholdt med kompasnålels misvisende nordretning, men det var langt senere, at man blev klar over, at misvisningen ændrede sig med tiden. Først i 1635 viste astronomen Henry

Side 18

Gellibrand, at misvisningen målt nær London havde ændret sig systematisk i perioden 1580-1634.

Den første måling af misvisningen i København synes at være foretaget i 1649, men andre og tidligere målinger i nærheden er gjort i Danzig (Gdansk) i Polen allerede i 1539, i Øresund i 1581 og ved Kap Lindesnæs i det sydlige Norge i 1605 (Abrahamsen, 1973). Det har tydeligvis ikke været almindeligt at måle misvisning i Danmark og nærmeste omegn på den tid, og derfor har kendskabet til misvisningen formentlig heller ikke været udbredt. Disse og senere mere hyppige målinger viser, at misvisningen i Danmark fra 1500 til 1580 var ca. $+10^\circ$, omkring 1600 var den ca. $+8^\circ$, hvorefter den ændredes jævnt til -7° i 1700 og -18° i 1800. Herefter er misvisningen øget til ca. -10° i 1900 og ca. 0° nu.

At det tog sin tid at vænne sig til, at misvisningen var en betydningsfuld størrelse, kan man for eksempel se af, at astronomen Edmond Halley så sent som i 1701 fandt det nødvendigt at gøre navigatører i den Engelske Kanal opmærksom på faren ved ikke at tage ordentlig hensyn til misvisningen. I hvilket omfang dette råd blev hørt, er vanskeligt at sige, men da en engelsk flåde på 21 skibe i oktober 1707 var på vej tilbage mod England fra Middelhavet, havde den problemer med navigationen, som resulterede i, at seks af skibene ramte klipperne ved Scilly øerne ud for Landsend. Fire af skibene blev slået til komplette vrage, og 1648 søfolk inklusive admiralen omkom. En af de overlevende officerer pegede på unøjagtighed i kompasset som grund til ulykken, og en gennemgang af de 44 reddede logbøger har vist, at der ikke var taget hensyn til misvisningen under sejladsen.

Er der mon noget, der tyder på, at man så stort på misvisningen i 1600-tallets Danmark? Er der eksempler på, at retninger i landskabet og på landkort blev bestemt med et kompas, uden at der blev korrigeret for misvisningen? For nu at blive i Nordsjælland, så vides det, at Christian V i 1678 overtog gården Østrup, der lå, hvor Fredensborg Slot nu ligger, fra sin halvbroder Ulrik Frederik Gyldenløve. De nærmest omliggende skove deriblandt den nuværende slotspark blev i 1681 forenet med gården. Christian V ville nemlig benytte Østrup som jagtgård. Fra det sted, hvor senere Fredensborg Slots hovedbygning blev lagt, var der ligesom nu udikig gennem skoven til alle sider. Disse skovveje fulgte omtrent samme retning som de nuværende alléer, men det var egentlig blot udhugninger gennem skoven for jagtens skyld.

Et nutidigt kort over Fredensborg viser, at slotsparkens alléer, der stråler ud fra slottet, er anlagt symmetrisk om en akse, som "hælder" ca. 6° mod vest. En misvisning på 6° vest havde man omkring 1690, og dette stemmer ganske godt med, at der sandsynligvis har været en del planlægningsaktiviteter i Fredensborg på den tid, før det egentlige slotsbyggeri begyndte, og at et magnetisk kompas har spillet en

Side 19

afgørende rolle i forbindelse hermed. Det ser faktisk ud til, at symmetriaksen, som Fredensborg Slot og tilhørende park er anlagt omkring, har været planlagt til at skulle have ligget i den geografiske nord-sydretning, men at den, fordi der ikke blev taget hensyn til misvisningen, kom til at ligge i den magnetiske nord-sydretning, således som denne var i ca. 1690.

Et eksempel på at nord også i 1700-tallet kunne være magnetisk og ikke geografisk nord ses på von Langens skovkort over Kronborg og Frederik V's revir. Kortet hørte til de første egentlige skovkort, der blev fremstillet i Danmark. Det er opmålt i 1765, og tegnet med en nordpil opad uden at der er gjort opmærksom på, at det er magnetisk nord, som i 1760'erne var 15° vest for geografisk nord.

Det kan undre, at man ikke i stedet for et magnetisk kompas og den hertil hørende kompensation for misvisningen oftere har anvendt det ovenfor nævnte gnomoniske solkompas til bestemmelse af den geografiske nordretning. En grund til, at man har foretrukket det magnetiske kompas, kan være, at det er meget hurtigere at anvende, idet en retningsbestemmelse med det magnetiske kompas kan foretages på mindre end et minut, mens en retning bestemt med et solkompas tager flere timer. Men det kan også være, at eksistensen af misvisningen var dårligt kendt, eller blev betragtet som værende af mindre betydning.

Mens der ikke er kendskab til skrevne eller trykte kilder, der indikerer anlægsarbejder i forbindelse med jagtvejene i Gribskov og Store Dyrehave før 1684, så tyder jagtvejenes retninger i terrainet på, at der kan være anvendt kompas til projekteringen, og i så fald at koordinatsystemet i hvilket jagtvejene er anbragt, og formentlig de første af vejene stammer fra omkring 1600. Ikke meget tidligere, idet misvisningen var omkring +10° i 1580, som ovenfor nævnt, og heller ikke meget senere da den var 5°-6° i 1620. Og det er vel ikke utænkeligt med vejanlæg omkring dette århundredeskifte, i betragtning af at jagt spillede en stor rolle på den tid, samt at det måske også har været praktisk med en direkte vej fra Frederiksborg mod stuttesletten i Ostrup.

/Torben Stockflet Jørgensen (omtales i den grad i jubilæumsskriftet fra 2002)

-karruselliste

Dag	Dato	Skov/område	Mødested	Krak	Arrangør	Starttid
sø	06-02	Rude skov	Svaneparken	96 K2	OK Øst	09:30-10:00
lø	12-02	Uggeløse skov	Krogenlundvej	94 C6	Farum OK	13:00-14:00
lø	19-02	Tokkekøb Hegn			FKBU	13:00-14:30
sø	20-02	Tokkekøb Hegn			FKBU	09:30-11:00
lø	05-03	Teglstrup syd	Gurrevej	37 K4	HSOK	13:00-13:30
lø	12-03	Horserød	Esrumvej	26 J7	HSOK	13:00-13:30
ti	29-03	Farum Park	Klubhuset på Ryttergårdsvej	105 G2	Farum OK	17:00-18:00
ti	05-04	Lille Hareskov	Skovlystvej	115 K7	Kildeholm	17:00-18:00
ti	05-04	Danstrup	Hornbækvej	46 K1	HSOK	17:00-17:30
ti	12-04	Farum Lillevang	P-vest, Slangerupvej	105 B1	Farum OK	17:00-18:00
ti	12-04	Hammermølle	Skindersøvej	27 G1	HSOK	17:00-17:30
ti	19-04	Lystrup	Gørløsevej	83	Kildeholm	17:00-18:00
ti	19-04	Nyrup	Gurre kirke	37 H4	HSOK	17:00-17:30

Din økonomipartner

**ARBEJDERNES
LANDSBANK**

Åbne løb – i nærheden

Dato	Kat.	Skov	Kreds	Klub	Tilm.	Bemærkning
27/2	D	?	ØK	Ballerup OK		Lyhnes Langfærd
2/3	C	Lystrup	ØK			Sm-nat 1
6/3	B	Vest Sjælland	ØK	Herlufsholm OK		Langdistance
9/3	C	Geelskov	ØK	OK-73		Sm-nat 2
12/3	C	Vallø storskov	ØK	Køge OK		Regional Syd 1
13/3	B	Jægersborg Hegn	ØK	Søllerød OK		BOM-løb
16/3	C	Lille Hareskov / Jonstrup Vang	ØK			Sm-nat 3
18/3	Dn	<u>Teglstrup Hegn</u>	ØK	FIF/OK Øst	15/02	Spring Cup nat
19/3	A1	<u>Tisvilde Hegn Øst</u>	ØK	FIF/OK Øst	15/02	Spring Cup klassisk, WRE
20/3	Ds	<u>Gribskov Nord</u>	ØK	FIF/OK Øst	15/02	Spring Cup stafet
24/3		Nyrup Hegn	ØK	HSOK		Påskecup
24/3	A2	<u>Kollerup Skov</u>	NK	Aalborg OK		Påskeløb
25/3		Hornbæk Plantage	ØK	HSOK		Påskecup
25/3	A2	<u>Svinkløv</u>	NK	Aalborg OK		Påskeløb
26/3	A2	<u>Vester Thorup</u>	NK	Aalborg OK		Påskeløb
27/3		Gl. Grønholt Vang	ØK	HSOK		Påskecup
28/3		Teglstrup Hegn	ØK	HSOK		Påskecup
30/3	C	<u>Klosteris hegn m.m</u>	ØK	Tisvilde Hegn OK	25/03	Sm-nat 2

Yderligere omtale af disse løb og invitationer til flere kan findes via www.o-service.dk

v. Søren Sloth

Industrivænget 44, 3400 Hillerød Tlf. 48 24 16 17

Goddag til:

Ditte Marie Olesen
Kasper Fjellerup
Jeppe Lillevang Nielsen
Ann Christina Høfdinghoff Salquist

Peter Forchhammer Thønnings
Selena Forchhammer Thønnings
Ida Forchhammer Thønnings
Simon Forchhammer Thønnings

Ny adresse:

Berit Olesen er flyttet til:
Brødeskovvej 27, Hammersholt
3400 Hillerød

Gunnar Lorenzen er flyttet til:
Sophienborg Park 18,
3400 Hillerød

Farvel til:

Rasmus Sørensen

Louise Olesen

www.VinBlanc.dk
Virumgade 34
2830 Virum
20 11 43 34

Info@VinBlanc.dk

Husk at mærke din bestilling med ”FIF”, så klubben ved årets udgang kan modtage 15 % af prisen i sponsorat.